

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Ten Bos te MERCHTEM

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	5711
Instelling	Gemeentelijke Basisschool - Ten Bos
Directeur	Nadine COOREMANS
Adres	Nieuwbaan 71 - 1785 MERCHTEM
Telefoon	052-37.12.20
Fax	052-37.67.38
E-mail	ten.bos@telenet.be
Website	www.tenbos.be
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur van Merchtem
Adres	Nieuwstraat 1 - 1785 MERCHTEM
Scholengemeenschap	Blom
Adres	Heiveld 61 - 1745 OPWIJK
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding van de Vlaamse
Adres	Gemeenschapscommissie Brussel
	Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM
Dagen van het opvolgingsbezoek	07-02-2014
Einddatum van het opvolgingsbezoek	07-02-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	12-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Veronique Biltereyst
Teamleden	Mieke Devlieger
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK	4
2 TE REMEDIEREN TEKORTEN	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: Nederlands	4
3.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	5
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	7

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 25-10-2010 tot 28-10-2010 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-09-2013 moet de school kunnen aantonen dat de tekorten die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORTEN

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Het tekort met betrekking tot het leergebied Nederlands is weggewerkt. De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor dit leergebied in voldoende mate. Het onderwijsleeraanbod is volledig en evenwichtig samengesteld. De evaluatie is in belangrijke mate afgestemd op de vooropgestelde doelstellingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang

Het schoolteam baseert zich voornamelijk op onderwijsleerpakketten om gradatie en continuïteit in het onderwijsleeraanbod te garanderen. Het vrij consequente gebruik ervan draagt in aanzienlijke mate bij tot de volledigheid van het aanbod. Het team maakte afspraken om de continuïteit in het onderwijsleeraanbod te garanderen op het moment dat de onderwijzers delen uit het onderwijsleerpakket weglaten, vervangen of reduceren. Het leerplan vormt hierbij het referentiekader.

Uit de (elektronische) planningsdocumenten blijkt dat het schoolteam aandacht heeft voor de verschillende domeinen binnen dit leergebied en ernaar streeft ze evenwichtig aan te bieden.

Het schoolteam heeft een uitgesproken aandacht ontwikkeld voor een leesrijk school- en klasklimaat. Verschillende leesbevorderende initiatieven zijn bijvoorbeeld de leeszolder, tutorlezen, lezen met ouders, bibbezoek, vrij stillezen en voorlezen. De bijzondere aandacht voor boeken en leespromotie stimuleert niet alleen het leesplezier en de leesmotivatie van de leerlingen maar ook hun technische leesvaardigheid en meer leesbegrip.

Uit observaties blijkt dat de meeste onderwijzers aandacht hebben voor de integratie van sommige taalactiviteiten in andere leergebieden. Voornamelijk met het leergebied wereldoriëntatie zijn sporen van horizontale samenhang in alle klassen herkenbaar.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het schoolteam beschikt over een ruim aanbod aan hedendaagse leermiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken.

Het bijzonder rijke aanbod van recente kinder- en jeugdboeken bevordert in vrijwel alle klassen de boekenpromotie en ondersteunt het leesonderwijs.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers evalueren de leerlingen voornamelijk op basis van de toetsen uit het onderwijsleerpakket. Daarnaast neemt het team geregeld genormeerde toetsen af voor spelling en technisch lezen. De resultaten van de genormeerde toetsen registreert het team in het leerlingvolgsysteem. Dit laat toe de ontwikkelingsevolutie van een leerling voor de cognitieve taalaspecten over de verschillende leerjaren heen systematisch op te volgen en eventueel bij te sturen. Informatie over de andere taalvaardigheden verruimt de beeldvorming en laat de klas- en zorgleerkrachten toe de leerbegeleiding af te stemmen op de noden van de leerlingen. Het schrijfportfolio brengt de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen voor (functioneel) schrijven doorheen hun schoolloopbaan overzichtelijk in beeld.

Op het einde van de basisschool participeert de school met haar oudste leerlingen aan de proeven van de eigen onderwijskoepel. Uit de resultaten blijkt dat de meeste leerlingen de getoetste eindtermen behalen. De school vergelijkt de resultaten van haar leerlingen met het Vlaamse gemiddelde en vormt zich zo een beeld van haar onderwijskwaliteit. De analyse van deze toetsresultaten leidt, indien nodig, tot bijsturingen op pedagogisch-didactisch vlak.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Om het tekort voor het leergebied Nederlands te remediëren, ging het team van de lagere afdeling zeer planmatig en doelgericht te werk. Hierbij deed het zowel een beroep op de interne expertise, aanwezig in het schoolteam, als op de externe expertise, onder de vorm van geregelde samenwerking met de scholengemeenschap en de pedagogisch adviseur. De sterke gedragenheid van het hele schoolteam heeft een belangrijke invloed gehad op de wijze waarop de school er met succes in slaagde het tekort weg te werken.

3.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Het tekort met betrekking tot het leergebied wereldoriëntatie is weggewerkt. De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor dit leergebied in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is samenhangend en gradueel opgebouwd. De leerlingen krijgen voldoende kansen om alle domeinen te verkennen. De aanpak is gevarieerd en speelt in op de leefwereld van de leerlingen en de omgeving waarin ze opgroeien.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

Om de volledigheid van het aanbod te garanderen en om de verticale samenhang te bevorderen, voerde het schoolteam een onderwijsleerpakket in. Alle onderwijzers vullen het aanbod verder aan met klaseigen accenten die aansluiten bij de interesses of de leefwereld van de leerlingen. Daarnaast investeerde het schoolteam in een waardevol 'omgevingsboek' dat mogelijkheden en inspiratie biedt om het onderwijsleeraanbod een rijke en werkelijkheidsgerichte invulling te geven. Via een elektronische agenda bewaakt het team de volledigheid van het aanbod. Eventuele hiaten worden opgespoord en bijgestuurd. Het leerplan vormt hierbij het referentiekader.

De leerlingen krijgen ruime kansen om op een actieve wijze kennis te maken met de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. De wijze waarop de onderwijzers het onderwijsleerpakket gebruiken en hun aanbod bewaken, garandeert in belangrijke mate het evenwicht tussen de verschillende domeinen.

De meeste teamleden hebben aandacht voor het streven naar meer horizontale samenhang tussen het leergebied wereldoriëntatie en de andere leergebieden. Tevens werken de meeste onderwijzers binnen dit leergebied uitdrukkelijk aan

de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT, leren leren en sociale vaardigheden.

Het lopende thema is overal zichtbaar aanwezig in het klasbeeld. Tevens gaat er in verschillende klassen aandacht naar de actualiteit. Daarbij proberen de onderwijzers het inzicht in de tijd- en ruimtekaders te vergroten door er geregeld naar te verwijzen en ze functioneel aan te wenden.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen en actuele bronnenmaterialen die ondersteunend zijn om de leerplandoelen te bereiken. Alle klassen zijn op het vlak van ICT en multimedia voldoende uitgerust. Dit biedt een belangrijke meerwaarde voor een geïntegreerde aanpak van de lessen wereldoriëntatie.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Gericht op bijsturing

Door middel van toetsen uit het onderwijsleerpakket krijgen de onderwijzers een beeld van wat de leerlingen kennen en kunnen.

De aandacht voor een meer doelgerichte evaluatie van vaardigheden en attitudes is recent verscherpt. Het schoolteam beoogt deze evaluatievorm meer systematisch toe te passen om zo een ruimer en meer volledig beeld over de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen te krijgen.

De analyse van de resultaten die de oudste leerlingen op de proeven van de eigen koepel behalen, zet de school ertoe aan om haar pedagogisch-didactische aanpak bij te sturen, mocht dat nodig zijn. Uit de resultaten van deze proeven blijkt dat de meeste leerlingen de getoetste eindtermen behalen.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Interne expertise

Nascholingen

Het verbetertraject dat het schoolteam doorliep om het tekort voor wereldoriëntatie weg te werken, verliep planmatig en doelgericht. De samenwerking met externen, zoals de scholengemeenschap en de pedagogisch adviseur, droeg bij tot de professionalisering van alle teamleden. Tevens investeerde het schoolteam in de uitbouw van een sociaal netwerk wat de verankering van de school in haar omgeving versterkte. Daarnaast heeft het schoolteam de kans aangegrepen om de interne deskundigheid maximaal te benutten door de oprichting van een werkgroep. De sterke betrokkenheid van alle teamleden bij de realisatie van het verbetertraject, heeft onmiskenbaar bijgedragen tot het positieve resultaat.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van de tekorten zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Veronique Biltereyst de inspecteur-verslaggever	Nadine COOREMANS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	